

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . 5.—
 Četrt leta . . . 2.50
 Mesečno . . . 1.—
Junaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petitvrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 -- popust.
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Hindenburg poveljnik vzhodnega bojišča.

Mesto Brody med obema bojnima črtama. — Zračni napadi na Reko in Drač. — Naši sestrelili 2 sovražni letali. — V Adriji smo uplenili sovražni P-čoln. — Naše ladje obstreljevale mesto Molfetta. — Mala pomorska bitka v Adriji. — Nemški vspehi pred Verdunom. — Rumunija se odločila? — P-čoln „Deutschland“ na povratku. — Casement usmrčen.

Kdaj naj delamo?

(Z dežele.)

Vsak teden pridejo med kmete oblastveni odloki, ki nam naročajo, kaj, kako in do kdaj naj to in ono delo opravimo. Časniki nas pozivajo v navduševalnih člankih in jedrnatih noticah, naj na vsak način pravočasno dogotovimo vsa gospodarska dela. Celo meščani, ko prihajajo ven med nas, sedaj z dopadanjem gledajo na naše raskave in žuljave roke, kako jim s pridnostjo in spretnostjo pripravljajo — vsakdanji živež.

Mi pa delamo in se mučimo. Vsega imamo dovolj, jasen razum, krepko voljo, zdrave roke in noge, za delo zavzeto srce, le eno nam manjka, in to je: čas. Kdaj naj delamo? To je isto vprašanje, na katero si ne znamo odgovoriti. In za to se obračamo na „Stražo“, ki je baje za inteligenco, in ne na „Gospodarja“, ki je za nas kmetško ljudstvo, morda je med mestno gospodo kje modrijan, ki nam pove, kdaj naj delamo.

Gospod urednik! Kdaj naj delamo? Nagnite svoje uho proti meni ter sprejmite na svoj ušesni bobenček moje pritoževalne udarce.

Dobim nalog od nakupovalca živine, da priženem živino recimo dne 1. v mesecu na spregled. Pri nas je namreč, ako živim v konjiškem okraju, naveda, da nakupovalec ne hodi od hiše do hiše, ampak mi mu moramo goniti živino na spregled. Dne 1. v mesecu ženem torej živino na določen kraj. Prvi dan je brez dela. Drugi dan je določen, da moram prinesiti kovine k županu. Za to mi je treba stikati po starih omarah, strambah, kleteh in po podstrešju, da ne bom kaznovan. Popoldan se potem napravim k županu, kjer srečno opravim svojo dolžnost. Drugi dan je brez dela. Ker sem tudi

kotel oddal in ker si hočem sam, po svoji volji, izbrati nov kotel, se tretji dan napotim v mesto po kotel. Tretji dan je brez dela. Naslednji dan imam zopet opraviti pri županu. Okrajno glavarstvo mu je naročilo, da pošlje toliko in toliko jaje. Župan je porazdelil zahtevano število na posamezne hiše. Toda moja jih nima toliko, kolikor se jih zahteva. Grem se torej kregat, kar pa nič ne pomaga. Oddati moramo, kar imamo. Potem obiščem vsa gnezda in nazadnje zopet k županu. Četrti dan je brez dela. Peti dan pa moram v šolo po karte za sladkor, kavo in kar se pač dobi na karto. Cela fara je zbrana in drenjamo se in drenjamo se, kakor na žegnaje pri darovanju okoli oltarja. Proti večeru se srečno vrnem domov. Peti dan je brez dela. Šesti dan pa grem z vozom po živinozdravnika, da mi cepi svinje proti rdečici. Šesti dan je brez dela. Sedmi dan je pri nas, ki nismo židovje, nedelja. Sedmi dan je brez dela.

Mlanci so mi pretekli teden zmlatili rž. Za to osmi dan merim in računim, koliko imam, koliko si oddržim in koliko lahko oddam. Proti večeru grem k županu napovedovat. Osmi dan je brez dela. Ker sem že pri žitu, ga drugi dan odpeljam k vinožitnemu nakupovalcu in od nakupovalca še takoj k okrajnemu mlinu. Deveti dan je brez dela. Tudi rani krompir bi rad prodal. Za to še moram, ako sem doma v ptujskem okraju, iti najprej h okr. glavarstvu po dovoljenje in naslov, kam naj prodam. Deseti dan je brez dela. Dobil sem naslov. Peljati ga moram k Blütenstengelmarkenkopfu v R. Enajsti dan je brez dela. Bakrena galica je prišla. Odpeljati jo je treba hitro. Za to moram z vozom k okrajnemu zastopu. Dvanajsti dan je brez dela. Ker je bila moja živina dne 1. v mesecu izbrana, jo moram danes prignati tje in tje.

Trinajsti dan je brez dela. Zopet nedelja, kakor znano. Štirinajsti dan je brez dela.

Gospod urednik! Saj ste pameten in moder človek, za to boste razloževali šalo od resnice, golo dejstvo od hudomušnega pretiravanja. Toda res je, da imamo sedaj izredno veliko potov, ki so nam naloženi. In namen mojega članka je, da bi opozoril naše oblasti na to, naj iščejo pri vsaki odredbi najkrajšo in najbolj praktično pot, da nas ne bodo poti ubijale pri prepotrebem delu. Mi za državo in državni uradniki za nas!

Kako kažejo vinogradi v Slovenskih goricah.

Slovenski vinogradnik iz Jarenine nam piše:

Srednji del Slovenskih gorič, začevši pri vzhodnem delu šentiljske župnije, del župnij Marija Snežna, Sv. Jakob, Sv. Jurij, Sv. Ana, Št. Lenart in okolica so posebno trpeli po veliki vremenski nezgodi na Petrovo, dne 29. junija. Na tem ozemlju bo vinska letina — slaba.

Poleg vremenskih uim pa so napravile v vinogradih mnogo škode razne trtne bolezni. Na visokih legah sta črni palež in grozdna plesnoba posebno močno nastopila, v nizkih legah pa gospodari peronospora. Tega je krivo pomanjkanje galice in žvepla. Z galice, katere smo dobili komaj dobro polovico naročene količine, smo morali grozno varčevati. Žvepla pa sploh ni bilo dobiti. Za prihodnje leto že sedaj prosimo merodajne organizacije, da posredujejo pri vojaški in politični oblasti, da se nam da dovolj galice in žvepla na razpolago. Ako se to ne zgodi, je bolje, da sploh opustimo vse delo v vinogradih! Letošnje trtne bolezni so vsled pomanjkanja obrambnih sredstev uničile samo na Slovenskem Štajerju več milijonov kron ljudskega premoženja.

LISTER.

Bodimo neomahljivi!

Po italijanskem izvirniku poslovenil † A. Rabuza.

„Trd bodi, neizprosni,
 mož jeklen!“

Imel sem nekako 12 let, ko smo se nekega večera ravno pripravljali k večerji. Tedaj se je pa, ne vem kako, v mojo nesrečo zgodilo, da je zmanjkal v jedilni shrambi grižljaj. Ker sem, kar po pravici i priznam, užival ime sladkosnedeža, so takoj vsi domači uprli oči v mene, češ, ta-le je vzel. Ali to pot, v resnici, jaz nisem imel ničesar na vesti. Zato sem očetu, ki se je večkrat z vprašajočim pogledom ozrl na-me, zaporedoma zatrjeval:

„Nisem jaz!“

Toda niso mi verjeli, imeli so me za lažnika! Ker sem trdovratno zatrjeval svojo nedolžnost, so me odgnali od mize v kotiček moje sobice, kjer sem jezen, da sem brez večerje, ječal in škrtal, zatrjujoč si sam pri sebi:

„Nedolžen sem, nič drugega nisem rekel, kot samo resnico, da jaz nič ne vem o grižljaju, in zdaj moram zagadelj biti brez večerje.“

Slišal sem v svojo temno sobo rožljanje žlic in vilic, veselo in zadovoljno pogovarjanje večerjajočih domačih in vzbujale so se mi že skomine po dobri večerji.

„Kaj se boš kremžil“, sem si mislil na tihem, „idi in priznaj, da si vzel grižljaj, pa boš lepo sedel pri okusni večerji z drugimi vred. Tvoj želodeček je lačen“

Toda težko je priznati, česar nisi storil. Premišljam semintja, pa se zopet obotavljam. Nak, ne grem. Ne in ne. Jezno mrmraje se spravim vendar v posteljo. In dasi sem večkrat slišal, da bo tisti

Celo noč se premetaval,

Kdor bo brez večerje spaval,

vendar se je meni zdelo, da sem prav dobro spaval prav do jutra. Ravno tedaj pa, ko zasanjam, kako se lesketajo moje oči veselja nad tem, ker stoji pred mano krožnik najslajših makaronov, začutim kar nenadoma, kako me nekaj siloma zagrabi za ramo in me z vso silo potegne kvišku, tako da se vzdignem v spanju kleče v postelji. Tedaj odprem napol oči in zazdi se mi, da vidim pred seboj očeta s šibo v eni roki, z drugo pa me drži trdo za ramo in mi, vihteč šibo, ukazuje, naj prekličem včerajšnjo laž in hitro priznam svoj greh.

Ta ostra zapoved, te pretnje, posebno pa, ta-le šiba, ki sem jo videl švigati in slišal žvižgati tu zrak in že sem čutil in si predstavljal skeleče hude udarce na svojem telesu.

Povejte, dragi moji, kaj bi vi storili? Jaz, — jaz sem se vdal, vdal iz strahopetnosti, priznal čin, ki ga nisem storil in se tako ubranil udarcev.

Ako kdo izmed vas, dragi moji, misli, da bi bil storil ravno tako kakor jaz, naj reče kdo, kar hoče, zatrdil mi bo: Ni li res, da so v našem življenju iznenađenja, za katera nismo nikoli dosti pripravljeni. Da, brfka resnica! In če kdaj, kakor jaz, dobi-

te po nedolžnem po grbi, zapomnite si: Nikarte izgubiti srčnosti! Ne recite, da ste izgubljeni, ako se vam je nekaj izrednega ali pa krivičnega zgodilo!! Ako pa vendar le izgubite srčnost in padete, imejte, dragi moji, zopet korajžo in se takoj vzdignite! Ker kdor dolgo odlaša, slednjič zadremlje. Storite tako, kakor je delal pošteni, velezaslužni, odkritosrčni Cezar Balb, ki zasluži, da se mu vsak mladenič odkrije, kadar zasliši njegovo ime. Niste li še slišali o njem? Poslušajte:

Bil je še mlad, mladenič onih let, ko je dobival prvi puh pod nosom in živel je v onih burnih časih, ko je Napoleon strahoval vso Evropo. Tedaj se mu je pripetilo, da bi moral kot zapisnikar pri rimskem starejšinstvu podpisati razglas, v katerem je bilo pisano in javljeno vsemu svetu, da je padel papež in Rim da je postal francoska last.

Vest mu ni dopuščala, da bi podpisal kaj takega. Čut vere in domovinstva se je upiral in ga sværil. Toda prisiljen od drugih in samo ker je bil prisiljen, od drugih premagan, je dodal svoj podpis še vod druga imena.

Vsled te strahopetnosti, da se namreč ni upal upreti nasilstvu, je čutil tak srd na seboj in tako hudo vest, da je sklenil, da si najhujšo pokoro, najtežjo in najobčutljivejšo za samoljubje: Objavil je v časopisih in izjavil, da javno obžaluje svoj podpis in svojo nizko strahopetnost. Toda poslušajmo, kako sam pripoveduje o tem v svojem lastnem življenjepisu:

„Nekoč sem dobil nujno pismo in je zvedavo odprl: Neverjetno! Javljajo mi, da sem imenovan za tajnika mestnega starejšinstva v Rimu. Kakor bi

Sicer pa je letos grozdni nastavek v težkih in kamenitih legah prav obilen, v peščenih zemlji pa se je grozdje ob cvetju močno osipalo. Kjer ni bolezn, se grozdje radi sedanjega toplega vremena zelo ugodno razvija. Grozdje ranih vrst že postaja mehko. — Pričakovati smemo, kar se kakovosti vina tiče, dobre letine. Merodajni bodo seveda še bodoči meseci. Glede cene letošnjemu moštu se še da sedaj težko reči kaj zanesljivega, a gotovo je, da se vinski mošt že „od preše“ ne bo plačeval pod 1 K liter. Naj se vinogradniki ne spuščajo v prezgodnje vinske kupčije z vinotržci.

Vojaški domovi na Štajerskem.

Gradec, 31. julija.

Na povabilo cesarskega namestnika grofa Clary se je dne 22. julija pod njegovim predsedstvom zbralo v Gradcu večje število merodajnih oseb, da se pogovorijo o vprašanju glede ustanovitve vojaških domov na Štajerskem. Namestnik grof Clary je v svojem otvoritvenem govoru naglašal brezpogojno in splošno priznano potrebo vojaških domov. Opozoril je navzoče na tozadevni namestniški odlok, ki je bil objavljen v Naredbenem listu in na katerega so se opozorila občinska predstojništva in pooblaščenosti. V tem odloku so podana splošna navodila glede teh domov. Začetek vojaških domov se je pričel v velikem begunskem taborišču v Wagni pri Lipnici, za čegar nadaljevanje se skrbi že z ozirom na bodočo naselitev vojaških invalidov. Začetkoma se je mislilo na taborišče v Thalerhofu in pozneje z ozirom na hvalevredno in dobrosrčno darilo g. Červenýja, na grad Arvež. Deželni odbor, kateremu se je omenjeni poziv na občine naznanil, je na hvalevredni način zagotovil svoje soodelovanje pri tem velikem delu in je dal deželni statistični urad na razpolago.

Deželni odbornik dr. pl. Kaan je izjavil v imenu deželnega odbora, da se bo, kolikor je v njegovi moči in v kolikor ima potrebnih sredstev na razpolago, stvari skrbno oprijel. Vprašanje, katera organizacija bo nositeljica tega gibanja, bi se naj na predlog cesarskega namestnika tako rešilo, da bi se v deželni komisiji za oskrb vojakov, ki se vračajo z bojišč, ustanovi urad za vojaške domove. Seveda se mora za to skrbeti, da poleg vojaško-dobrodelnega pomena, ki ga ima ta akcija, ne bo trpel pomen teh vojaških domov za notranjo kolonizacijo in sicer s posebnim ozirom na to, da se poljedelsko prebivalstvo pomnoži. Poleg zastopnikov vojaške oblasti in državnih kakor tudi avtonomnih oblasti se naj uradu za vojaške domove pritegnejo zastopniki agrarne ob-

lasti, statističnega deželnega urada, obeh štajerskih trgovskih in obrtnih zbornic, industrije, družbe za stanovanjsko skrb ter Kmetijske družbe, kakor tudi zastopnikov društev in družb, ki pridejo pri tej važni zadevi v poštev. Dr. pl. Kaan je vse te nasvete zbral v en sam predlog, o katerem je potem cesarski namestnik otvoril razgovor. Vlado svetnik Akerl je pripomnil, da smatra ustanovitev vojaških domov za invalide kot prvo nalogo. Posebno pozornost se mora obračati kmetijskim vojaškim domovom, ker bodo ti le zbirali stalne moči pod svojo streho. Kar se tiče vojaških domov za industrijske delavce, se mora misliti na njih neprestano spreminjanje stanovanj, radi česar se bo moral ta del oskrbe prenesti na oskrbo za stanovanja.

Podpredsednik Herzog je opozarjal, da socialna demokracija pozdravlja ustanovitev vojaških domov za industrijske delavce, v kolikor njih prosto gibanje ne bo trpelo. Od ustanovitve osrednjega urada za vojaške domove pričakuje, da se bo s tem najbolje omogočilo razmotrivanje vseh posameznih vprašanj.

Nato je podal višji štabni svetnik, visokošolski profesor Franc Drobny, več dragocenih navodil glede gradbe domov v tehnično-stavbenem oziru. Dovoliti bi se morali graditi smoteno na način, ki bi odgovarjal namenu in končno bi se morali domovi graditi poceni. Ustanoviti bi se morala društva za nakupovanje gradiva in sicer na obče koristni podlagi. Dovoliti bi se morale olajšave glede gradnje. Na stroge, deloma že zastarele predpise stavbenega reda bi se ne smelo preveč ozirati in končno bi se še moralo ozirati na to, da bi se gradile umetniške stavbe, kar seveda ni postranskega, marveč zelo važnega pomena, kajti ti domovi bi naj bili prvi in najvažnejši vojni spomeniki.

V imenu društva za oskrbo stanovanj je pripomnil ekselencia Kolischer, da se bo posebni odsek za vojaške domove, ki se nahaja v tem društvu, pridružil novemu društvu za vojaške domove. Veliko je mu leželo na tem, da se kar najhitreje začne z delom.

Predsednik in namestniški svetnik Negbauer sta pripomnila, da bi se naj poskrbelo za najboljše načrte za stavbe vojaških domov na ta način, da se razpiše, ker bi se ustvarilo na ta način tekmovanje.

Končno se je na zborovanju sklenilo, da se naj združijo vse moči v posebni odsek, ki se naj priklupi deželni komisiji za oskrbo domov za vojake, ki se vračajo v domače kraje. Z izrazi zahvale za vsakovrstne nasvete je zaključil cesarski namestnik grof Clary zborovanje, ki je trajalo poldrugo uro. —

Tozadevno se bo vršilo v bližnjih dneh zopet posvetovanje, na katerem se bo izvolil ožji delovni odbor.

Proti nadutežem.

„Arbeiter-Zeitung“ piše:

V Nemčiji se sedaj skoraj vsak dan ustanovi kak nov „aneksijski odsek“, ki bi vsi radi svoja tozadevna stremjenja zakrili za lepo se glasečimi naslovi. Eden se imenuje visokoleteče „Nemški nacionalni odsek“; sedaj se v Monakovem ustanavlja odsek „Pravcev za pota k trajnemu miru“ (pri tem aneksijskem odseku se potika tudi sedaj popolnoma se izprevergli pastor Traub); poleg tega se je, kakor že znano, nekoliko za vojno navdušenih profesorjev berlinskega vseučilišča narinilo svetu kot baje poklicanih tolmačev nemške osvojevalne volje. Nek vojak, ki se je „v svrhu popravila“ moral vrniti s fronte domov, odgovarja pošteno tej gospodi v listu „München-Augsburger Abendzeitung“, pisoc tako-le:

„Kaj pa pravzaprav hočejo ti ljudje? In zakaj tako vneto kokodakajo nad nezleženimi jajci?“ tako se vprašujemo začuden tam zunaj, kjer smo se že zdavnaj odvadili začudenju tudi nad najhujšimi, najnepoimljivejšimi in tudi najneumnejšimi stvari. Ti odsekoveci, ki poznajo lakoto in stisko, srditi topovski ogenj in naskok in vse težave vojne samo iz poročil v časopisju ali pa iz pisem z bojišč, ki jih ponosno kažejo vsepovsod, ti ljudje, ki si tako imenitno razbijajo svoje častite prazne glave z vprašanjem, kaj naj se pozneje zgodi z onim, kar smo napravili mi in ustvarjamo uro za uro v bridki smrtni stiski, ti ljudje naj nam napravijo vsaj edino veselje, da drže svoj jezik za zobmi toliko časa, da mi tam zunaj pridemo tako daleč. Tu pa kokodakajo doma; drugega izraza ne morem najti za njihovo ravnanje. Mi tam zunaj se prijemamo za glavo nad temi profesorji, izsluženimi in dosluženimi ministri in industrijskimi baroni ter drugimi poklicanimi, izbranimi in prejasnimi ličnostmi, ki za nas ne predstavljajo ljudstva. Ali ne vedo ti ljudje, kako slabo tolmačijo sovražniki to počenjanje? Kako mora to počenjanje vedno zopet ojačevati sovražnikovo odporno silo? In kdo mora potem plačevati račun za vsako uro, vsak dan in vsak teden, ki ga dalje traja ta-le vojna? Ali morda te prejasne osebe? Ne! Mi ga moramo plačevati, mi vojaki na bojišču, s svojo krvjo; in človek ne umira lahko, ne tako lahko, kot mislijo ti naduteži tam zadaj!“

„Arbeiter-Zeitung“ dostavlja: Takšnih „nadutežev“, ki bi nam „manifestacije“ onih aneksijskih besnikov radi narinili kot izraz prepričanja nemške-

treščilo va-me, tako me iznenadi ta vest. Vzbudi se mi namah zavest in domneva, da so si francoski gospodje v Rimu dovolili z menoj nesramno predrznost, izvoliti mene, odločnega katoličana, za tajnika mestnega starejšinstva v Rimu, v onem mestu, ki niti ni bilo njihovo. Polastili so se ga proti vsaki pravici. Ugrabili so ga papežu, poglavarju moje vere, ča. Očetu, katerega spoštovati in ljubiti sem bil vzgojen od matere izza najmlajših let.

Bil sem pobit, užaljen, do skrajnosti obupan, a vendar si nisem vedel pomagati. Po kratkem premišljevanju se odločim in odpotujem s svojim bratom Ivanom in v par urah sem bil v Rimu.

Papež Pij VII. je bil še v Rimu. Torej ga le še niso popolnoma oropali. Pripravljali so se še le, da sestavijo razglas. Ravno zato pa sem skušal priti iz zadrege, da bi ne bilo treba tudi meni podpisati onega zgodovinsko usodnega roparskega razglasa.

Predstavim se gospodom in hočem takoj oditi, češ, mene ne bodete potrebovali pri tem razglasu. „Tajnika“, sem omenil, „ta stvar menda nič ne briga.“ Eden izmed rimskih svetovalec pa vstane, mi pride naproti in mi odločno odvrne: „Nikakor ne, a nasprotno, Vaš podpis je prav potreben.“

Izgubil sem pogum ustavljati se in nadalje ugovarjati. Tolažil sem se sam pri sebi, da moj podpis ne bo nič izpremenil na stvari, ne podkrepil roparskega dejanja, ampak samo potrdil podpise drugih in sem sopočpisal pod drugimi. Slabost!

Tedaj sem čutil, kaj se pravi, izobčen biti iz matere Cerkve. Moje izobčenje je bilo namreč kmalu potem poleg drugih nabito na vratih vseh večjih cerkva, kakor v zaničevanje vsem poštenim ljudem. To izobčenje je pomenilo takorekoč poziv na dvoboj med odprto močjo in tajno nasilno policijo, obstoječo iz samih roparjev.

Edina pregreha je bila to, ponovim, edina pregreha v mojem javnem življenju. Enkrat, samo enkrat sem bil slaboten, strahopeten in tedaj sem bil star 19 let, in stal sem proti samemu Napoleonu! — Saj veste, kaj se to pravi: proti Napoleonu! Nikoli, do smrti nikoli ne pozabim te svoje slabosti, ki sem jo zagrešil in pokazal nasproti silnemu Napoleonu.

Nikdar več, sem si ponavljal, nikdar več in naj si pridejo še hujši časi!

In prišli so. Par tednov potem so ujeli mojega papeža Pija VII. Sam general Miollio ga je gual v ječo, pomagal pa mu je poveljnik francoske žandarmerije, Radet.

Ko je ta Radet pospremil sv. Očeta v ječo, je stopil kar tako mimogrede in kakor nehote tudi še v mojo sobo in mi rekel, zdaj sme hlajje, zdaj osorno pogledovaje, v obraz zaničljive besede:

„Vi držite s papežem! Nisem vedel, da bom izvedel o Vas take reči! In vsako nedeljo greste Vi v cerkev k maši in druge take reči? — Ali Vas ni nič sram?“

Jaz pa se mu prav mirno, maščevalno nasmejem, rekoč:

„Ravno mimo Vašega stanovanja gre moja pot v cerkev. Od zdaj naprej bom hodil vsak dan, redno, da me bodete lažje opazovali in me naznanili oblasti, da si držnem iti v cerkev!“

Tako se je upal govoriti mladenič 19 let iz samega gneva nad strahopetnostjo, ki jo je bil pokazal par tednov prej: drznil se je govoriti tako pred samim poveljnikom francoske žandarmerije, dasiravno je vedel, da ga vsak trenutek lahko odvedejo v ječo, iz katere tiste čase nikoli več ni bilo izhoda!

To korajžjo, to neustrašenost v javnem nastopu si je pridobil Cezar Balb, kakor sam pripoveduje, na poseben način. Tako-le pripoveduje v svojem lasnem življenjepisu:

„Oh, kolikokrat sem se sramoval očitajočega pogleda, ki mi ga je nudila silna moč naših duhovnikov. Začel sem razmišljati, niso li ti pri nas tako zaničevani in prezirani duhovniki vendar le morda med najhrabrejšimi ali pa nemara celo edini junaki prepričanja v Italiji? Da, spoznavati sem začel in razmišljal: ko bi bil takoj od začetka imel njih veličastni, navdušujoči zgled pred očmi, gotovo bi ga bil hotel posnemati. In da je bil njih zgled res nad vse sijajen, njih prepričanje junaško in vstrajno, to je zgodovinsko znana resnica. Takrat namreč, ko je cela Italija, kaj pravim cela Italija, ampak cela Evropa ponižno kleče na kolenih pred tem velikanom-samosilnikom, njemu, velikemu Napoleonu, strahopet-

no vdano zažigala kadilo: tedaj, vedite, tedaj so se drznili duhovniki, edino duhovniki, stoje visoko pokonci pred njim, se upreti in so mu zaklicali: Non licet! Ni ti dovoljeno!“

Cezar Balb je imel pozneje večkrat priložnost, na izreden način pokazati svoje neupogljivo, junaško prepričanje.

Ko se je odpravljal veliki Napoleon na oni nesrečni pohod v rusko deželo, je njegov minister Savary ponudil Balbu službo, ki je ta kot vesten katoličan nikakor ni mogel sprejeti. Zato je Balb ponudbo tudi odločno odklonil. Savary se vsled tega razburi, zapove, zapreti, toda Balb ostane trden.

(Toda ministru je bilo na tem, da zlomi Balbovo prepričanje in njega omaja. Pošlje mu torej kar enostavno na dom odlok, da je imenovan za omenjeno službo.

Ravno tedaj pa je bil Balb nekaj bolehen. Pošlje torej ministru zdravniško spričevalo, da je slabotnega zdravja in da vsled tega ni sposoben za to službo. Toda minister Savary še ni odnehal, ne versko, ne trdno versko prepričanje. Hotel je na vsak način Balba upogniti. Pošlje mu po svojem uradniku povelje, naj se javi in pride k službeni prisegi.

„Toda Balb (piše sam) ni prišel in ni prišel! Pričakovali so me venomer, vsak hip se je pojavil orčnik in me povabil k ministru; toda mene ni bilo tja. Res, pogum je velikokrat tako prijeten, tako lahek, kakor si malokdo misli.“

Srčen in pogumen je ostal Balb do konca svojega življenja. Ko je bil 60 let star, je pijemontski parlament (dne 28. februarja 1849) sprožil in povzročil prve javne nemire in manifestacije proti papežu, in njegovi državi. Tedaj se je Balb spomnil in bridko spominjal svojih mladih let in rekel: „Štirideset let je tega, ko sem se tudi jaz nesrečnež udeležil te krivde, da se je porušil prestol velikega papeža Pija VII.“

To moč, to junaško prepričanje, to trdno, neomajno silo duha, vse to se je naučil od tedanjih rimskih zaničevanih duhovnikov. In dobro, temeljito si jih je bil ogledal. Zato je zapustil za seboj sloves trdnega katoličana, prepričevalnega pisatelja, čistega in značajnega rodoljuba.

ga naroda, imamo tudi na Dunaju; toda ker jih itak nihče ne smatra za resne, bi bilo pač preveč, da bi jim izpihovali njihovo napihnenost.

Rusko bojišče.

Ruska ofenziva je, toliko se danes lahko reče, v glavnem ustavljena. Na celi fronti od Karpatov do Rige se sicer vrše sempoje vroči boji, a Rusi ne morejo nikjer naprej. Bojišče v Bukovini in Karpatih naša uradna poročila zadnje dni sploh več ne omenjajo. Na južni in severni strani Dnjestra silijo Rusi proti Stanislavu, a so na tej poti dosegli le malo uspehov. Mesto Brody se nahaja med našo in sovražno bojno črto. Odkar smo se mi umaknili iz Brodyja (27. julija), se pred Brodyjem ni zgodilo nič posebnega. Vojni poročevalci pa sedaj poročajo, da se rusko armadno vodstvo pripravlja na nov sunek v smeri proti Lvovu. Ob Stohodu ni nobene spremembe.

Splošno zanimanje je vzbudilo poročilo, da je Hindenburg imenovan vrhovnim poveljnikom avstrijske in nemške armade na ruski fronti. Listi pišejo, da se je to zgodilo radi tega, da vodstvo vojnih podjetij proti Rusom ne bo ločeno. S tem se upa doseči več uspehov zoper Ruse.

Hindenburg vrhovni poveljnik.

Dunaj, 2. avgusta.

Ob priliki, ko se je mudil Njegovo Velikanstvo nemški cesar na vzhodni fronti, se je vršila sporazumno z Njegovim Apostolskim Velikanstvom nova uravnavna razmer poveljevanja na vzhodni fronti, ki odgovarja položaju, katerega je ustvarila splošna ruska ofenziva.

Sporazumno z obema vrhovnima armadnima vodstvom je bilo v svrhu enotne uporabe združenih več armadnih skupin pod general-feldmaršalom pl. Hindenburgom.

Položaj v Bukovini.

V Bukovini in na Karpatih do prelaza Jablonica se zadnje dni ni zgodilo nič posebnega. Vršijo se sicer manjše praske, a do večjih bojev ni prišlo. Pri Kirilhabu so naši dne 30. julija odbili večji ruski sunek. Skoro gotovo pa bo prišlo v bližnjih dneh do večjih vojnih podjetij. Prihajajo namreč poročila, da dohajajo v Besarabijo in Bukovino vedno več novih ruskih čet.

Južno in severno od Dnjestra.

Rusko prodiranje proti Stanislavu le počasi napreduje. Dne 31. avgusta je sovražnik došel do kraja Molodilov (severozahodno od Kolomeje), kjer so ga naši ustavili. Zahodno od Bučaca pa se vršijo sedaj boji na črti Višnirovik in Monasterziska (20 km zahodno od Bučaca). Rusi bi radi naše potisnili od Strype, oziroma Koropjeca na Zloto Lipo.

Vse za Lvov!

V inozemskih vojaških krogih pričakujejo že v bližnjih dneh najhujših bojev zahodno od Brodyja, kjer zbira ruski general Saharov vse količkej razpoložljive čete in ogromno množino topov, da bi predrli našo fronto in začel prodirati proti Lvovu. Po geslu „vse za Lvov!“ so mu došla nova ogromna ojačenja in tako veliko število topov vseh kalibrov, da bo mogel vstrajati pri doseganju načina ruskega bojevanja — uporabljati municijo v neomejeni množini in napravljati navale, ne meneč se za ogromne človeške žrtve. V nizozemskih vojaških krogih občudujejo brezprimerno junaštvo avstrijskih čet, ki se morajo boriti z veliko rusko premočjo. Le junaški vstrajnosti avstrijskih čet je pripisovati, da Rusi dosedaj kljub svoji veliki premoči in kljub ogromnim žrtvami še niso dosegli nobenih velikih uspehov.

Cegav je Brody?

Borba za posest Brodyja je trajala tri dni. Naši so se vrlo ustavljali ruski premoči. V četrtek, 27. julija, so se naši severno od Brodyja umaknili za cesto Berestečko—Brody ob črto, ki gre ob južnem mestnem robu do kraja Boldurka (severozahodno od Brodyja). V četrtek, dne 27. julija, ob 10. uri ponoči, so naše čete mesto izpraznile, v petek, dne 28. julija, pa so že vkorakale prve ruske patrulje v mesto. Rusi pa še mesta dosedaj niso mogli zasesti in tako leži mesto Brody s kolodvorom vred med obema bojnim črtama.

Ruska carska dvojica pride v Černovice.

Petrograjski listi poročajo, da je odpotovala ruska carica v ruski glavni stan, odkoder bo odpotovala carska dvojica v Černovice.

Rusi hočejo dati Poljski avtonomijo.

„Ruskoje Slovo“ piše, da je zadnji ruski ministrski svet z večino glasov sklenil načrt avtonomije za Poljsko. Ko bo Poljska zopet osvojena, dobi avtonomijo za notranje zadeve, ne pa tudi za zunanjo politiko.

Italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču nobenih posebnih dogodkov. Edino pri prelazu Borcola in pri trdnjavi Paneveggio so se vršili dne 1. avgusta manjši boji.

Večje delovanje pa se je razvilo na morju in v zraku. Naši so uplenili v Adriji italijanski F-čoln in obstreljevali z morja mesto Molfetta. Na povratku so naše ladje trčile na del sovražne mornarice. Po našem uspešnem streljanju so italijanske ladje zbežale proti jugu. Italijani so napadli s svojimi Caproni-letali Reko. Naš zrakoplovec Banfield je sestrelil enega zračnega velikana. Tudi nad Drač je dne 2. avgusta priplulo več italijanskih letal. Bombe niso napravile nikake škode. Tudi tukaj so naši sestrelili 1 letalo.

Italijanski podmorski čoln uplenili.

V severni Adriji je prišel v naše roke italijanski podmorski čoln „Giacinto Pullino.“ Skoro nepoškodovanega smo spravili v Poljo. Vsa posadka, broječa 3 častnike in 18 moških, je bila neranjena vjeta.

Mornariško poveljstvo.

Zračni napad na Reko.

Dne 1. avgusta zjutraj je priplulo preko Istre nad Reko 14 italijanskih velikih zračnih ladij. Naš letalec, linijski poročnik Banfield, se je spustil s svojim letalom v zrak in je v višini 2700 m zasledoval sovražno skupino do Reke, kjer je eno sovražno letalo sestrelil. Letalo je obviselo na nekem drevesu. 1 zrakoplovec je bil mrtev, 2 pa sta bila vjeta. Naši so sestrelili še eno drugo letalo, ki je padlo v morje. Lahki so vrgli na Reko okrog 50 bomb. Škoda ni poseben velika. Ubiti ste dve ženski in dva otroka. Ena bomba je zadela malo hišico poleg nekega mlinca. Pri ognjišču je bila uboga žena, kateri je glavo odtrgalo. Ogenj naših obrambnih topov je sovražne letalce kmalu pregnal.

Poročnik Banfield se je nahajal v Trstu, ko je došlo iz Pirana poročilo o laških letalcih. Nagloma se je spustil na lov za sovražnikom. Preplul je daljavo 120 km in je drzno napadel sovražnika. Poročnik Banfield je bil sam v svojem letalu in je istega sam vodil in obenem streljal na sovražnika.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču je angleško-francoska ofenziva med rekama Ancre in Somme ena sama nepretrgana velikanska bitka. Dne 2. avgusta so napravile angleško-francoske armade sedem navalov na nemške postojanke ob reki Sommi. Navali so bili odbiti in samo Francozom se je posrečilo doseči nekaj delnih uspehov na severnem bregu reke Somme. Pred Verdunom se je posrečilo Nemcem zavzeti gorski greben, ki veže verdunski predutrdbi Vaux in Souville.

Napredek Nemcev pred Verdunom.

Dne 1. avgusta so nemške čete na desnem bregu reke Moze dosegle znaten uspeh. Zahodno od utrdbe Thiaumont in na vzhodni cesti pri Vauxu in Souvilleu so nemške čete prodrle na gorsko skupino, in so potisnile sovražnika daleč nazaj. Nemci sedaj obvladujejo za nadaljni potek bojev pred verdunskimi vrati velevažno kotlino Tannennes, odkoder je od vzhodne strani v Verdun samo še nekaj kilometrov hoda.

Nova razvrstitev angleško-francoskih čet.

Iz Pariza se poroča, da je odredil vrhovni poveljnik angleško-francoskih armad general Joffre, sporazumno z angleškim vrhovnim poveljnikom generalom Haigom, novo razvrstitev vseh četverosporazumnih čet na francoskem bojišču. Nova razvrstitev čet je baje potrebna zaradi tega, ker vlada na nekaterih delih fronte naravnost neznošna vročina.

Pred Solunom.

Izpred Soluna ni nobenih uradnih poročil o tamšnjih praskah. Radi tega moramo črpati naša poročila iz neuradnih vesti, ki pa mnogokrat ne odgovarjajo resnici. Listi poročajo, da je južno od Bitolje prišlo do spopada med Srbi in Bolgari in da so se pri Drami in Seresu stekli Francozi in Angleži. Vzrok je baje zapostavljanje Francozov glede hrane. Iz Aten se poroča, da so Grki odpoklicali svojo posadko iz Soluna v Tesalijo.

Spopad med Srbi in Bolgari.

Zahodno od Soluna in južno od Bitolje je prišlo dne 1. avgusta do večjega spopada med Srbi in Bolgari. Boj je trajal šest ur. Dasiravno je bilo Srbov več kot Bolgarov, vendar so Bolgari ostali zmagovalci, ker so bili v dobrih postojankah in so imeli glede artilerije premoč nad Srbi.

Grki izpraznili Solun.

„Times“ poročajo iz Soluna, da je grška vlada sklenila, da celo svojo garnizijo premesti iz Soluna v Tesalijo) „Agence Havas“ pa ve poročati, da je grški vojni minister zapovedal, da se naj 11. grška divizija premesti iz Soluna v mesto Larissa in da ostane v Solunu samo še en bataljon. — Solun prehaja tako polagoma v popolno četverosporazumno last.

Grčija.

Venizelosov volilni program.

„Kölnische Zeitung“ poroča, da je Venizelos v nekem atenskem listu objavil naslednji volilni oklic:

Grškemu narodu v bodočih septembrskih dneh ne bo izbirati med kraljem in Venizelosom, ne med vojno in mirom, temveč mu bo odločiti, ali naj ima izvršuje odgovorno oblast Venizelos ali kak drug politični voditelj. Posamezna vprašanja, ki naj se še sprožijo pri teh volitvah, so vsa ustavnopravne naravi. Tičejo se notranje uprave in zunanje politike. Med prvimi navaja oklic znano zahtevo, da je kralj dolžan izbirati si svoje svetovalce med osebami, ki jih narod označi za to.

Glede zunanje politike pravi oklic: Za Grško je po dveh zmagovitih vojnah na Balkanu nemogoče, da bi se vzdržala kot politično in gospodarsko neodvisna država brez močnih zvez s sosednimi državami. Na drugi strani pa je za Grško neobhodno potrebna zveza z velevlastmi, ki morejo braniti koristi Grške v Sredozemskem morju in imajo obenem sredstva, da zopet vpostavijo po dolgi mobilizaciji znatno oškodovano finančno ravnotežje. Za te meročajne interese zunanje politike ima narod nepobitna poročstva pri liberalni stranki. Liberalci so svoj čas zavarovali grške koristi na Balkanu z zvezo s Srbijo in prijateljskim sporazumom z Rumunijo. Zaradi grških koristi v Sredozemskem morju je liberalna stranka svojo politiko osmerila po politiki četverosporazuma, ki ima nadvlado nad morjem in katerega interesi v Sredozemskem morju najmanjše nasprotujejo koristim Grške, nasprotno se, zlasti v Levanti, popolnoma krijejo z grškimi.

Rumunija.

Položaj v Rumuniji se različno presoja. Za ta trenotek prevladuje mnenje, da še bo Rumunija nadalje ostala nevtralna. Ne manjka pa tudi glasov, ki pravijo, da bo Rumunija kmalu stopila v vojno. To se pravi, gotovega ne vemo nič, za to moramo biti pripravljeni na vse možnosti.

Načrti Rumunije.

„Neue Freie Presse“ poroča: Ententi prijazen list „Galac“ poroča: Dogovor med Rumunijo in entento je že sklenjen. Od 1. do 15. avgusta bo rumunska armada mobilizirana, vse priprave so že dalje časa izvršene. Rumunija pa se svetovne vojske ne bo udeležila. Mobilizirala bo le, da brani svoje meje. Istočasno bo ruska armada skozi Dobružo in čez Donavo pri Galacu vkorakala v Bolgarijo. Z operacijami na severu se bodo pričele tudi operacije Sarraillove armade v Macedoniji. Rumunija bo izdala proklamacijo, v kateri bo izjavila, da nima proti nikomur agresivnih namenov, da pa se ne more zoperstavljati Rusiji, ki hoče z orožjem v roki izvršiti dolžbe bukareškega miru iz leta 1913, katerega miru ona (Rumunija) sama ne more izvršiti, ker je za to preslaba. Rumunija bo oborožena nadaljevala politiko čakanja.

Vojaški položaj Rumunije opasen.

V švicarskem listu „Bund“ opisuje vojaški večak položaj Rumunije v vojaškem oziru sledeče: Za slučaj, ako bi Rumunija zapustila svojo nepristranost in se vrgla na stran četverosporazuma, bi igrala Bolgarija vsled ugodne osrednje lege veliko vlogo. V tem slučaju bi bila Rumunija izpostavljena koncentričnemu napadu od treh strani, od severa, zahoda in juga. Vojska bi bržčas vihrala na rodovitnih rumunskih tleh, kajti za Rumunijo bi bilo nemogoče in tudi skrajno opasno, razdeliti svoje čete ob celi meji na treh straneh in svojo armado na ta način razcepiti, če bi hotela zabraniti prehod sovražnih čet ob treh straneh na rumunsko tla. Za ta slučaj bi morala Rumunija združiti svoje čete v večje armadne skupine in bi se morala močno opirati na Rusijo, Rumunsko glavno mesto Bukarešta bi bilo v večji nevarnosti, kakor je bil svoj čas Belgrad, koje-

ga lega je ekscentrična. Rumunija bi morala odbijati od juga napade bolgarsko-turških čet, od severa in od zahoda pa napade avstro-ogrskih in nemških armad in bi v vojaškem oziru igrala slično vlogo, kot jo je igrala Saksonska v sedemletni vojski, ko so se skoro vse večje bitke sedemletne vojske vršile na saksonskih tleh in je bila Saksonska v gospodarskem oziru najbolj prizadeta dežela v celi sedemletni vojski. In ravno tako, kakor se je v sedemletni vojski godilo Sakonski, bi se utegnili goditi Rumuniji, ako bi v tej svetovni vojski stopila na stran četvero-sporazuma. Ne glede nato, v koliki meri bi odločevala rumunska armada v tej svetovni vojski in kolik bi bil vpliv njenih armad na ves evropski vojni položaj, eno je gotovo: Največji del svetovne borbe bi se zanesel na rodovitna rumunska tla.

Srbi se hočejo biti.

List „Berlingske Tidende“ poroča iz Pariza: „Mafin“ je pozval srbskega prestolonaslednika, ki biva sedaj na Krfu, naj ob priliki druge obletnice vojske poda izjavo, kaj čuti in meni o bodočnosti. — Srbski prestolonaslednik je odgovoril: „Mi se hočemo biti, to so čustva, ki sedaj prešinjajo mene in vse moje vojake. Nato hočemo za vse svoje brate zopet priboriti prostost. To je moje zadnje mnenje o bodočnosti.“

Radi naše Adrije.

„Timesov“ urednik Steed nadaljuje v „Giornale d'Italia“ svojo polemiko zaradi jadranskega vprašanja. Še vedno zastopa stališče, da Italija ne sme kršiti jugoslovanskih pravic. Steed taji, da bi Anglija dobre nauke dajala samo Italiji. Anglija kroti tudi slovanska pretiravanja in bo v slučaju potrebe pretiranemu italijanskemu šovinizmu napravila ravno tako konec, kakor srbskemu.

Politične vesti.

Italijani in „Grazer Volksblatt.“ Italijanski goriški poslanci so odgovorili na zahtevo slovenske goriške duhovščine s tem, da povdarjajo, kako lojalno je bilo vedenje prebivalstva v deželi (izvzemi pač one, ki so pred vojsko trumoma zbežali v Italijo!) in kako uspešno je bilo delovanje avtonomne deželne uprave. Goriška slovenska duhovščina pa je mnenja, da je deželna uprava delala pred vsem Italijanom na korist. Namesto deželnega glavarja Faiduttija si želi komisarja, ker je Faidutti rojen v Italiji in ne gre, da bi sedaj zavzemal v Avstriji tako važno in zaupno mesto. Nezadovoljna je tudi, ker je zbežal z deželnim odborom na Dunaj, dočim so druge oblasti ostale doma pri ljudstvu. Četudi Faidutti razglasa, da je notranji minister s tem zadovoljen, da je na Dunaju, je ljudstvo kljub temu ž njim nezadovoljno. „Grazer Volksblatt“ beleži to nasprotno naziranje med slovensko in laško Goriško ter nasvetuje skupen nastop z Italijani. Na to odgovarjamo, da nas mora na jugu voditi pred vsem avstrijska državna misel in lastna narodna korist, ne pa fraze, kakor so skupnost in edinstvo. Za Avstrijo bi bilo slabo, ako bi Jugoslovani hodili z Italijani roko v roki po iredentističnih stezah.

Obsojeni češki poslanci. Te dni se je vršila pred dunajskim domobranskim divizijskim sodiščem kazenska obravnava zoper češke poslance Vaclava Choc, Franca Burival, Ivana Voina in Josipa Netolicki, zaradi hudodelstva sokrivde veleizdaje. V stanovanju profesorja dr. Mazaryk, ki je zbežal iz Avstrije in katerega zasleduje oblast zaradi hudodelstva veleizdaje so našli zapiske, iz katerih je bilo dokazano, da je imel pobegli profesor posvetovanja veleizdajske vsebine z obtoženimi poslanci. Vojaško sodišče je prisodilo poslancu Choc 6 let težke ječe, Burivalu 5 let, Voini in Netolicki pa eno leto težke ječe. Zagovornik obsojencev je vložil ničuvstno pritožbo.

„Cetinjske Novine“. S Cetinja se poroča, da bo izšla prva številka uradnega lista generalnega guvernementa za Črno goro dne 18. avgusta v proslavo cesarjevega rojstnega dne v hrvatskem, albanskem, nemškem in madžarskem jeziku.

Tedenske novice.

Cesarjev dar za jetične. Cesar je avstrijskemu društvu za boj zoper jetične, ki stoji pod pokroviteljstvom nadvojvodinje Izabele, daroval znesek 100.000 K.

Papežev dar za Ukrajince v Galiciji. Sv. Oče je po svojem dunajskem pronunciju kardinalu grofu Scapinelli di Leguigno daroval za galiske Ukra-

jince znatno svoto 13.800 K. S tem velikodušnim činom je sv. Oče pokazal, da mu vroče bije srce za uboge begunce, ki so vsled ruske ofenzive zopet prišli ob svoje domove.

Duhovniške vesti. Vlč. g. Josip Ozmeč, župnik v Ljutomeru, je imenovan za dekana ljutomerske dekanije. — V vojno službo je kot vojni kurat vpoklican č. g. Pavel Vesenj, kaplan v Selnici ob Dravi, ki je že odrinil na severno bojišče.

Promocija. Pravni praktikant, g. Franc Stegenšek iz Drožanja pri Sevnici ob Savi, tačas v vojaški službi v Mariboru, je bil dne 22. julija 1916 na staroslavni češki Karol Ferdinandovi univerzi v Prahi proglašen za doktorja prava.

Novi kardinali. »Reichspost« poroča, da bo sv. Oče letos, najkasneje v prvem tednu adventa, imel konzistorij, v katerem bosta dobila kardinalski klobuk dunajski nuncij Scapinelli in monakovski nuncij Frühwirth. Najbrže dobi rdeči klobuk tudi brazilski nuncij Aversa. Kardinal Gasparri morda pusti državno tajništvo, da dovrši svoja začetna znanstvena dela. Vsekakor pa dobi sv. Oče na pomoč dva izkušena diplomata kakor sta nuncija Scapinelli in Aversa. Na Dunaj pride za nuncija vercelski škof monsignor Teodor Valfrè di Bonzo, iz stare grofovske rodovine sošolec in velik prijatelj sv. Očeta. V Monakovo pride monsignor Evgenio Pacelli, državni podtajnik za izredne cerkvene zadeve, 40leten prelat odličnih sposobnosti.

Južnoštajerska hranilnica v Celju bode oddala podpore in jubilejske ustanove »Cesarja Franc Jožefa I.« in »Spodnještajerske jubilejske ustanove« dijakom ali učencem slovenske narodnosti, ne oziroma se na kakovost in na mesto šole, katero obiskujejo. Prosilci za podpore iz »Cesarja Franc Jožefa I. jubilejske ustanove« morajo biti pristojni v okraje: Šmarje pri Jelšah, Gornji Grad, Šoštanj, Sevnica ali Vransko, oni, za podpore iz »Spodnještajerske jubilejske ustanove« pa smejo biti tudi iz drugih krajev. Prošnje je vložiti do 1. sept. 1916 pri Južnoštajerski hranilnici v Celju ter priložiti njim tbožno spričevalo, domovnico in spričevalo o zadnjem minolem šolskem tečaju ter mora imeti prosilec najmanj prvi napredovalni razred. Visokošolci pa se morajo izkazati s spričevali o državnih izpitih, oziroma s potrdili dveh docentov glavnih predmetov v povoljnih pri njima opravljenih za sebnih izkušnjah, z indeksom, ki svedočuje pohanje predavanj v minolem in vpis v tekočem tečaju. Podpore smejo tudi dobiti začetniki v javnih službah.

Opravičene želje županov. Piše se nam: Kadar nakupovalec živine hodi od hleva do hleva, da določi živino za oddajo, ga mora spremljati župan ali namestnik. Nakupovalec dobi za vsak komad živine, ki ga spozna za primerne, 6 K, župan pa — nič. In župan mora pri tem obhodu veliko trpeti, ker mu je treba ljudstvu razlagati, ga pomirjati in v dobro voljo spravljati. Prosimo deželnega odbornika dr. Verstovška, ki je pri teh rečeh zraven, da govori na pristojnem mestu v smislu županov.

Prošnja do konjiškega okrajnega glavarstva. Iz konjiškega okrajnega glavarstva dobivamo poročila, da morajo kmetje svojo živino najprej na določen dan prignati na spregled. Tam se določi, ali je za nakup ali ne. Ako je za nakup, mora živinorejec prignati živino na drug določen dan in na določen kraj k prevzetju. S tem izgubi dva dni za delo, kar je n. pr. pri košnji lahko naravnost usodopolno. Po drugih glavarstvih hodi nakupovalec od hleva do hleva ter določi, katera živina se mora prignati. S tem izgubi kmet vsaj samo en dan za delo. Gotovo je tudi izpeljava deželne komisije za nakupovanje živine tako mišljena, da hodi nakupovalec od hleva do hleva, kajti sicer je zaslužek 6 K pri glavi prevelik. Ako se v konjiškem okraju nakupi n. pr. 100 komadov živine, zasluži nakupovalec koj v dveh dneh 600 K, na dan torej 300 K. To je knežje plačano! Prosimo torej prebivalstvu vedno dobrohotno c. kr. okrajno glavarstvo v Konjicah, da poseže vmes na korist kmetu in v korist delu, ki je za državno preskrbo sedaj prepotrebno.

Monitor „Temes“ dvignjen. V oktobrskih bojih leta 1914 na Savi pri Belgradu potopljeni c. in kr. monitor »Temes« so dvignili in ga bodo vleкли v Budimpešto, da ga bodo popravili. Ko se je vozil dne 1. avgusta popoldne mimo Belgrada, so to vojno ladjo slovesno pozdravljali. Na slavnostno okrašenem mostu so se razvrstili vojaški generalni guverner general pehote baron pl. Rhemen z načelnikom svojega generalnega štaba, generali, vsi službe prosti častniki v Belgradu se nahajajočih c. in kr. in zveznih armad, zastopniki c. in kr. zunanje ga ministrstva in voditelj cesarskega nemškega ge-

neralnega konzulata. Ko se je monitor vozil skozi odprino mosta, mu je izkazala čast pri mostu se nahajajoča častna stotinja in vsi, ki so bili navzoči, godba je zasvirala cesarsko pesem.

Hrana za stražno moštvo vojnih vjetnikov. Vojno ministrstvo je določilo glede hrane za stražno moštvo vojnih vjetnikov sledeče: Ker je v nekaterih, zlasti v oddaljenih krajih težko dobiti mesa za stražno moštvo za vojne vjetnike, se dovoljuje, da sme dajati delodalec stražnemu moštvu kot nadomestilo za meso, katero mu gre dnevno za 1 K 80 v, drugo hrano, koje vrednost mora znašati 1 K 80 v. To določilo velja do preklica.

Bratovska ljubezen se preko smrti. Na laškem bojišču sta se borila brata Anton in Jožef Ravicer, ki sta bila na fronti drug blizu drugega. Nekega dne je Jožef padel smrtno zadet od laške granate. Anton je videl, kako je brat padel, a se je moral boriti naprej. Tri dni po Jožefovi smrti se je Anton trudil, da bi spravil mrtvo bratovo truplo iz žičnatih ovir, kjer ležalo nepokopano. A Lahi so tako silno streljali na tisti prostor po noči in po dnevu, da ni mogel spraviti bratovega trupla na varno. Še le tretji dan po noči je srečno prišel do mrtvega brata in ga pokopal.

Pošiljanje zasebnih poštnih zavojev na bojišče. Trgovinsko ministrstvo razglasa, da je odslej naprej dovoljeno pošiljati zasebne pošne zavoje vojakom na bojišče ob ponedeljkih, torkih in sredah na sledeče vojne pošne urade: 8, 16, 32, 34, 46, 48, 61, 64, 65, 73, 79, 88, 95, 98, 106, 165, 177, 178, 181, 188, 200, 217, 218, 221, 222, 224, 242, 269, 277, 278, 304, 307, 316, 323, 511 in 512. Povdarja se, da poštni uradi sprejemajo zasebne pošne zavoje vojakom na bojišče na označene vojne pošne urade samo ob ponedeljkih, torkih in sredah. Pošiljati v zasebnih poštnih zavojih vojakom na bojišče gorljive predmete, kot vžigalice, špirit, bencin itd. je strogo prepovedano.

Sedanja vročina še bo trajala delj časa. Z dunajske vremenske opazovalnice se poroča, da bo sedanja vročina še delj časa trajala. Vremenski opazovalci trdijo, da ni nevarnosti za velike nevihte.

Železni denar. Dne 3. t. m. so prišli v promet 20vinarski novci iz železa. Nakovanih je že nad 40 milijonov komadov. V državni kovalnici za denar izdelajo dnevno 600.000 železnih 20vinarskih novcev, 120.000 10vinarskih novcev iz novega srebra in 150 tisoč srebrnih kron. Obenem se bo začelo jemati iz prometa 20- in 10vinarske novce iz nikla, oziroma iz alpake in se bo ta material dal vojni upravi na razpolaganje. 20vinarski novci iz nikla veljajo samo še do 31. decembra t. l. v privatnem prometu. Na njih mesto stopijo železni novci.

Gospodarske novice.

Oddaja kovinastih predmetov. Uradno se je razglasilo, da je rok za oddajo kovinastih predmetov podaljšan do 31. decembra 1916. Ta uradni razglas pa se je skoro povsod napačno razumel, in sicer so mnogi mislili, da nobenega kovinastega predmeta, ki še dosedaj ni oddan, odslej ni treba prej oddati, nego najpozneje do 31. decembra. Z merodajnega mesta se nam pojasnjuje, da se mora nova uradna odredba tako razumeti, da je rok za oddajo podaljšan do 31. decembra samo za tiste kovinaste predmete, ki se pri gospodarstvih ali gospodinjstvih nujno rabijo, n. pr. veliki svinjski kotli in za katere so prevzemne komisije izdale dovoljenje, da jih smejo lastniki tako dolgo rabiti, dokler ne pride zahtevani nadomestek. Nemogoče je namreč bilo, do prvotno določenega roka dobiti za vse neobhodno potrebne predmete nadomestkov. Dovoljenje za nadaljno uporabo takih predmetov torej ne velja samo do časa, ki ga je označila komisija na dovolilni listini, ampak do časa, ko se bo dobil nadomestek, kar pa se mora zgoditi najpozneje do 31. decembra 1916. Za vse ostale predmete, za katere komisije ne smejo dati dovoljenja za poznejšo oddajo, se morajo po posameznih občinah oddati do dneva, ki je naznanjen na plakatih. Po novi odredbi pa posestniki predmetov, ki jih še niso oddali ali ki so se jim prepustili v stalno ali začasno rabo, ne smejo komu drugemu prodati, kot vojaški upravi.

Nadomestila za vratne okove. Trgovinsko ministrstvo je objavilo v „Wiener Zeitung“ tekmovalni razpis za načrte za nadomestila bakrenih, medenih, vlitih bakrenih kljuk in vratnih okov. Iz tega razpisa je razvidno, da se bo tudi kovinaste predmete pri vratih in oknih zaseglo.

Nove podplate izumili. V Krohvicah na Češkem se je nekemu tovarnarju po dolgi poskusih posrečilo izumiti nove podplate, ki bodo izborno nadomestilo za podplate iz usnja. Par takih podplatov ne bo stal več kakor 3—4 K. Ti podplati se režejo ravno tako, kakor podplati iz usnja, so prožni in tudi mokrota ne gre skozi. Ta nova izumitev je vzbudila veliko zanimanja.

Živila v Berolinu. Kakor se je poročalo iz Berolina, je mestni magistrat berlinski določil za teden od 23. do 30. julija na eno osebo naslednje odmerke živil za ves teden: 250 gramov mesa, 60 gramov sirovega masla, 30 gramov margarine, 4 en pol kg. krompirja. Poleg tega na vsako krušno izkaznico tega tedna eno jajce, 100 gramov finega in 500 gramov drugega mila. Ker se je pripeljalo krompirja nekaj več na trg, se je gostilnam zopet moglo izročiti toliko krompirja, kolikor ga potrebujejo.

Dražba lova. Okrajno glavarstvo v Mariboru nam naznanja, da se bo v četrtek, dne 10. avg. t. l. ob 11. uri predpoldne v občinski pisarni pri Sv. Lenartu vršila dražba občinskega lova občine Spodnji Gašteraj. Zakup lova velja do 30. junija 1917. Lovišče meri 427 ha. Najnižja ponudba 50 K.

Stanje vinogradov in sadovnjakov na Slovenskem Štajerskem. Po soglasnih poročilih iz Slovenske Štajerske je stanje vinske trte na Slovenskem Štajerskem zelo povoljno, izvzemši kraje, ki so bili vsled toče prizadeti. Ker je pa deževno vreme v mesecu juniju precej pospeševalo peronosporo in ker tudi bakrene galice ni dobiti v zadostni množini, bi bilo za sedaj prezgodaj izreči sodbo o tem, kak bo nadaljni razvoj naših vinogradov. Jabolk bo v Dravski in Savinjski dolini precej veliko, po drugod nekoliko manj. Hruške so v Posavju dobro obrodile. Sliv bo letos v Dravski dolini malo, po drugod skoro nič. Breskev bo v Dravski in Savinjski dolini še precej, po drugod malo. Orehov bo v Dravski, v Savinjski dolini in v Posavju precej veliko, po drugod nič, na Srednjem Štajerskem celo nič. Vobče bo letos na Slovenskem Štajerskem razmeroma malo sadja, ker je spomladanski mraz našemu sadnemu drevju silno škodoval. Iz Slovenske Štajerske se letos ne bo izvažalo veliko sadja, še za domačo rabo ga ne bo povsod dovolj.

Razne novice.

Hudo kaznovana zakonska nezvestoba. Iz Budimpešte poročajo: V dunajskih listih tupačam zabeležene sodne razprave z bojišča se vrnivših vojakov proti nezvestim soprogam so v budimpeštanskih listih zelo redke. To pa ne morda zato, češ, ker so na Ogrskem vse ženske zveste svojim možem — pravijo, da se tudi na Ogrskem najde »tupačam« kaka izjema — temveč zato, ker Madžar ni prijatelj takih sodnih razprav in najrajši sam »reši« take stvari na drug način. Dokaz za to naslednji dogodek. Te dni se je namreč vrnil s fronte vrl vojak, o katerem ni bilo celo leto ne duha ne sluha. Morda njegove dopisnice niso dosepele na svoj naslov, ali pa ni mogel pisati; skratka, bilo je pač tako, da je njegova zvesta ženica poslala svoja dva otroka »na kmete«, sama pa začela prav veselo živeti s svojim ljubimcem, tako da je s svojim življenjem vzbujala splošno pozornost v hiši, kjer je stanovala. Ko je sedaj vojak prišel domov in našel svoje stanovanje zaprto, je vprašal hišnico in sosedi po ženi in otrocih. Izvedel je, da otrok že zdavnaj ni pri materi in da ona prihaja domov precej pozno. Iz raznih namigavanj je izvedel nato vso resnico: lahkomišelnost življenje žene in njeno brezsrčnost napram otrokom. Vojak se je delal, kakor bi ne verjel vseh teh stvari in je od 2. popoldne pa do 9. zvečer potrpežljivo čakal pred vrati stanovanja, da bi prišla žena domov. Končno je prišla in se je delala zelo veselo, da je zopet videla moža po toliko mesecih. Vojak se je smehljaj zadovoljno in je pri srčno poljubil ženo, ki mu je nato ovila roke okoli vratu ter se v veliko razočaranje sosed, ki so seveda z veliko napetostjo pričakovale prizora svidenja, kazala najzaljubljenejšo soprogo na svetu. Mož in žena sta stopila v stanovanje. Senzacija je minila in vsa hiša je bila kmalu v trdnem snu. Okrog polnoči pa so prebudili vso hišo strahoviti kriki, ki so prihajali iz vojakovega stanovanja. Sosedje so vlomili vrata in so našli ženo težko opečeno, v najhujših bolečinah se zvijajočo in kričečo na tleh, mož pa se je pripravljal na odhod. Stvar je bila takšna: Prevarani soprog je nezvesti ženi naštel njene grehe, in žena je po dolgem tajanju priznala vse. Nato je dejal mož, da izreče svojo sodbo šele v par urah, medtem pa da boče kaj počestiti, ker je bil celih 60 ur na poti. Žena je zakurila v štedilniku in začela kuhati. Mož je nakladal na ogenj vedno več premoga, in ko je šte-

dilnik že naravnost žarel, je potegnil ženi obleko s telesa in jo golo trikrat posadil na žareči štedilnik. Njo so odpravili v bolnišnico, njega pa pred vojaško sodišče. Tako se je zgodilo meseca julija 1916.

Prav posebno častna pač ni za ogrsko prestolnico, Budimpešto, stvar, o kateri poroča »Magyar Hirnap« tako-le: Na budimpeštanskih kolodvorih so nalepljeni lepaki, v katerih cesarsko nemško poveljništvo svari skozi Budimpešto potujoče nemške vojake pred žepnimi tatovi. Ti lepaki so dali »Magyar Hirnapu« povod, da je vprašal pri nemškem poveljništvu, kaj je s stvarjo, in dobil je odgovor, da se prav pogostoma dogaja, da so nemški vojak okradeni, ko potujejo skozi Budimpešto, in sicer na zvezni progi med vzhodnim in zapadnim kolodvorom. Tatvine izvršujejo navadno osebe, ki se z veliko prijaznostjo ponujajo vojakom kot voditelji. Nemško poveljništvo se je v varstvo vojakov obrnilo na budimpeštansko policijo, ki pa kakor je videti, ne more odpomoči temu zlu, in tako je poveljništvo moralo samo na svoj način poskrbeti, da obvaruje nemške vojake škode, ki jim preči v Budimpešti. Ukraden namreč ni bil vojakom samo denar, temveč so jim izginile tudi listine, ki se morajo uporabljati v nezakonite namene. Nemško poveljništvo bo dalo odpraviti te lepake, če se v šestih tednih ne prigodi zopet kak slučaj tatvine.

Dvanajst oseb utionilo. Na otoku Sv. Andreja pri Budimpešti, kamor delajo Budimpeštanci radi izlete, je bila zbrana družba, ki se je hotela zvečer vrniti v mesto. Peljala se je v velikem čolnu z otoka na breg; sredi Donave se je čoln prevrnil in je utionilo 12 oseb.

Izgubljeni osli. To-le zabavno povest o izgubljenih vojaških oslih pripoveduje pariški dopisnik lista »Standard«: Za časa umikanja k Marni je našel francoski kmet, ki je vozil seno, v neki soteski 11 oslov, natovorjenih s strojnimi puškami in potrebno municijo. Živali so bile čisto same in so se pasle in kmet je takoj uvidel, da so se bili osli izgubili od čete in zaostali tu. Ni jih hotel pustiti, odgnal jim je domov in stvar naznanil vaškemu predstojniku. Letu mu je ukazal, naj vso reč javi vojnemu ministrstvu. Kmet se odpravi v Pariz; na vojnem ministrstvu ga pošiljajo od Poncija do Pilata in neki visok častnik ga resno opozori, naj nikar ne pridrži oslov, da zagreši zločin proti državi, kdor si pridrži državno lastnino; osle naj nemudoma odda polku, ki jih je bil izgubil. »Ko bi vedel, kateri polk je bil to?« meni kmet v stiski. Častnik zmigne z rameni. »Ali mi vsaj veste povedati, kateri polki imajo take oslovske baterije?« vprašuje kmet dalje. »O tem dajati pojasnila, je strogo prepovedano!« odvrne resno častnik, in pošlje kmeta v artilerijski glavni stan na Place St. Thomas. Tam se je preplašeni kmetič iznebil vsaj strojnih pušk, toda glede oslov ni mogel dobiti nobenega rešilnega odgovora. Torej nazaj na vojno ministrstvo! Ko je častnik zopet zagledal kmetiča, se je ves razburil in zavpil nad njim: »Za zlodija, obdržite svoje osle, kaj bi jaz z njimi?« Kmetič gre domov in razposodi osle po 5 frankov na dan. Imel je torej vsak dan 55 frankov dohodkov. Ko še vedno ni dobil nobenega napotka iz vojnega ministrstva, kaj naj stori z osli, je potožil svojo stisko nekemu častniku na komisarijatu. Ta pa mu pravi: »Ako krmite armadne osle, se ob sebi razume, da vam mora država krmo plačati. Nihče ne more zahtevati, da bi krmili državno živino zastonj. Tu imate nakaznico na denar za krmo!« In osli so še vedno tam, kjer so bili.

Podvodni čoln za rešitev Napoleona. Jetnik na otoku sv. Helene je imel prijatelje, ki so ga hoteli rešiti mučnega jetništva. Znamenito je pri tem, da je bil namenjen za njegovo rešitev podvodni čoln, ki se smatra splošno za pridobitev sedanje dobe. Knjiga, ki je izšla pri Schöbelerju na Dunaju (Vierzig Jahre aus dem Leben eines Toten), nam pripoveduje o naklepih Napoleonovih prijateljev. Za podlago ima spomine nekega častnika, imenuje lorda E., ki je bil poseben častilec cesarjev in je zalagal in vodil rešilno akcijo. Predlagal je svojim somišljenikom, da bi rešili Napoleona ali na skrivni poti pod morjem ali po nedosežni poti zračnih višav, ker ni varna navadna pot na brodu po morju. Za zračno pot je priporočal zrakoplov s privezanim čolnom, na katerem bi se lahko spustili v slučaju potrebe na morje; za nenavadno pot pod površino morja pa je priporočal čoln, ki bi plul več devljev pod vodno površino, ki bi se spustil lahko še niže ali vzdignil višje in bi imel prostora za osem do deset oseb. Čoln izdeluje spreten mehanik v Ameriki, mož, ki se razume tudi na gradnjo ladij. Model čolna je dobil lord E. že v Londonu in ga je preizkusil. Stroji delujejo točno. Napoleonovi prijatelji so zavrgli zračno pot, ki je bila tedaj še bolj nevarna, ker je bilo krmarenje po zraku negotovo in so se oprijeli misli, da bi spravili Napoleona pod morjem iz otoka. Fantastična pot jim je razburjala misli, kako bi se čudil nadzornik jetnikov, ko bi izginil jetnik neznan kam, neznan kod, Napoleono-

va smrt je ustavila te skrivne prireditve za beg. A kam je prišel podvodni čoln, ki je bil najbrže Fultonov, saj je bil Fulton mož izumov, ki se niso znali ceniti še takrat, se ne ve. O Fultonu se ve, da je posnel in izpopolnil poizkus Buschnela, ki je hotel razstreliti pod vodo sovražno ladjo; je bil torej že izumil nekaj čoln-potapljač. Fulton se je bil vrnil zopet v svojo domovino Ameriko, ko je bil ponudil svoje izume Francozom in Angležem, v Ameriki se je posvetil popolnoma gradnji parobrodov, v veliko zabavo nevernikov, ki so se posmehovali njegovemu trudu. Morda je porabil podvodnikove dele pri parobrodskih strojih; nikdo ne ve, kam je izginil prvi podmorski čoln.

Radovedna sodnija. Mlad posestnik je prevzel varuštvo nad nekim posestvom. Ne samo da je moral posestvo vzorno oskrbovati, moral je po nalogu sodnije voditi tudi knjige in zapisovati vsako malenkost in izpremembo, ki se je izvršila na posestvu. In o vsem tem je še bil pod kaznijo dolžan sodišču najnataneje poročati. Poleg teh sitnosti je imel še nesrečo: poginila mu je najlepša svinja, ki je pred svojim poginom še požrla vsah šest svojih prašičkov. Zvest svojim dolžnostim, je takoj poročal sodišču, da je 12. julija v inventarju pod števil. 311 označena in na 330 K cenjena svinja vrgla šest prašičkov, istega dne je pa vseh šest požrla in končno dne 13. julija poginila. Sodišču pa, ki je bilo sicer zelo natančno, ki pa ni imelo dosti smisla za gospodarstvo, se je zdelo to poročilo nepopolno. Zato je vlogo vrnilo in zahtevalo, naj se stvar izpopolni in zlasti naj se navede: 1. zakaj je svinja poginila, 2. zakaj je snedla prašičke. To je pa bilo zaposlenemu varuhu že preveč. Zato odgovori tako-le: ad 1. zakaj je svinja poginila, ne morem z gotovostjo trditi, ker mi vse svoje žive dni ni o svojem zdravstvenem stanju ničesar povedala; ad 2. vzrok pa, zakaj je snedla pred poginom svoje prašičke, se mi zdi popolnoma jasen. Najbrže je to storila radi tega, ker je slutila svojo bližnjo smrt in ni želela, da bi njeni prašički prišli pod varuštvo.

Da se obvaruješ ozeblin. Dve pesti na drobno zrezanih kopriv opari s 1/2 l vrelega lanenega olja, pokrij posodo in postavi za 24 ur v gorak pepel ali na zapečje. Potem precedi in primešaj eno osminko litra špirita. S tem si namaži noge in roke, preden greš v mraz.

Dopisi.

Maribor. Cesar je potrdil izvolitev posestnika in vinotrčca Julija Pfrimer v Mariboru za načelnikovega namestnika mariborskega okrajnega zastopa. Pfrimerjev prednik je bil umrl dr. Kornfeld.

Maribor. V Gradcu je umrl bivši lastnik gostilne »pri Zamorcu« v Gosposki ulici, Alojzij Loehr.

Maribor. Gostilno v Narodnem Domu je prevzel g. Avgust Stelcer, gostilničar pri »Trabesingerju« v Celovcu. G. Stelcer bo obdržal tudi »Trabesinger« v Celovcu, katerega bo vodil on, gostilno v tukajšnjem Narodnem Domu pa bo vodila gospa Stelcer. Novi gostilničar je doma iz St. Ilje v Slovenskih goricah.

St. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo bode priredilo v nedeljo, dne 20. avgusta, v proslavo cesarjevega rojstnega dne prireditve v korist vojnim namenom. Bralno društvo je darovalo letos za vojne namene, oziroma za oskrbo vojnih pohablencev lepo svojo 200 K.

Celje. Mestni magistrat razglašja, da bo v bližnjem času poveril dvema odposlancema nalog, da se prepričata, jeli se v zasebnih gospodarstvih vpoštevajo nova poostrena določila glede uporabe masti in mesa. Proti osebam, ki bi se ne držale novih, poostrenih predpisov, bi se uvedlo kazensko postopanje.

Vransko. Patriotično romanje napravi krdelce svobodoljubnih in miraželjnih Vrančanov na Lovrenčevo, t. j. na dan 10. avgusta 1916 na Sv. Uršulo nad Slovenjimgradcem po tem-le vspredu: Dne 9. avgusta sv. maša pri Materi božji na Homcu ob najstih; ob dveh sv. križev pot na Gradu; ob štirih večernice pri Sv. Roku na Selah; ob večni luči večernice pri Sv. Uršuli. Dne 10. avg. ob šestih običajno romarsko sv. opravilo. — Na mesto Sv. Višarij pa na Sv. Uršulo, visoko 1700 m, torej 100 m manje kot na Sv. Višarje. — Seveda se vrši vse to z dovoljenjem dotičnih častitih cerkvenih predstojništev.

Trbovlje. Dne 25. julija t. l. je minulo 25 let, odkar deluje preč. naš kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik Franc Časl v Gospodovem vinogradu. Jubilantu, kateri je svoje življenje posvetil delu za blagor ljudstva, želimo, da bi ga Vsemogočni ohranil še dolgo vrsto let pri napornem, a hvaležnem delu duhovnega javnega pastirstva. Razmere sedanjega časa niso priuščale, da bi se jubilej proslavil na primeren način.

Rajhenburg ob Savi. Radi nalezljive bolezni med begunci je uradno prepovedana za dne 6. avgusta nameravana vojna pobožnost v Slovenskem Lar-

du v Rajhenburgu. Župnijski uradi se prosijo, da blagohotno naznanijo to vernikom.

KNJIŽEVNE NOVOSTI.

Pisarna za vojno pomoč o dra. Andrejke »Slovenische Kriegs- und Soldatenlieder. Pisarna za vojno pomoč razglasa: Slovenske vojne in vojaške pesmi, prevedene na nemščino po dr. Rudolfu Andrejki. Cena 3 K. S to nemško izdajo slovenskih vojaških pesmi, od katerih izhajajo mnoge iz starih časov, naj se nemškemu ljudstvu odpre razumevanje slovenske ljudske duše in naj se s tem tudi utrdi vez medsebojnega razumevanja. Opremljena s številnimi odtisi slovenskih tipov in alpskih krajin daje ta zanimiva knjiga majhno sliko doslej nepoznane narodne kulture. K temu laskavemu priznanju vrednosti knjige dra. Andrejke pripominjamo, da moramo biti le hvaležni, da se s tako važne strani pokaže na rano, vsled katere je trpelo doslej vse naše narodno življenje. Poznali niso ne nas, ne naše kulture, ne naših ciljev in so nas zato krivo sodili in nam na podlagi krivične sodbe krojili usodo.

Bogomila. Nove molitvene bukvice za slovenska dekleta. Spisal F. S. Šegula. Nov deklinski molitvenik se ne odlikuje samo po svoji nizki ceni, ampak zlasti tudi po svoji točnosti in porabnosti. „Nov“ se imenuje, ker res porablja vse najnovejše določbe in odloke sv. Stolice zastran odpustkov in pobožnosti. „Zakladnica“ odpustkov od str. 44 do 70 je v podatkih popolaoma zanesljiva. Zraven navadnih molitev ima še Bogomila pobožnosti: a) na čast sv. Duhu, b) na čast Rešnjemu Telesu, c) na čast Srcu Jezusovemu, d) v čast trpljenju Kristusovemu, e) k devi ci Mariji, f) na smrtni postelji. II. del „Marijanska kongregacija“ obsega začetek in razvoj, pomen, ure ditev, zagovor in vodstvo Marijinih družb ter popolni obrednik, ki bo zlasti voditeljem Marijinih dru žb dobro služil. III. del „Pesmarica“ je tudi zelo obširna. Vmes je vpletenih vse polno naukov in praktičnih nasvetov, tako da lahko rečemo: Vsaka mladenka bo vesela, če to knjigo v roke dobi! Za zdaj se dobi samo v platno vezana v zlati obrezi in stane s poštno vred komad K 1.50. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zadnja poročila došla v petek dne 4. avgusta.

Grof Andrassy na površju.

Dunaj, 3. avg.

Grof Andrassy je na površju. Njegova posvetovanja na Dunaju in Berlinu morajo tudi nepoučnemu opazovalcu vzbuditi mnenje, da je Andrassy naenkrat stopil v ospredje avstrijske in nemške zunanje politike.

V tukajšnjih krogih ni nobena tajnost, da je baron Burian bolehen in da bi rad odstopil. Za njegovo mesto prideta v poštev grof Andrassy in Körber. Kakor je samoumevno, hočejo madjarski krogi grofa Andrassyja. Avstrijski krogi pa povdarjajo, da politična, kulturna in gospodarska važnost Avstrije v teh trenutkih nujno zahteva Avstrijca za ministra. So še tudi drugi razlogi, ki govorijo proti Madjarom in za Avstrijce. Ako bi Koerber postal zunanji minister, v tem slučaju bi grof Andrassy postal skupni finančni minister.

Sedajna Andrassyjeva potovanja in posvetovanja kažejo, da je trenutno na površju. Abotno pa je mnenje nekaterih, ki pravijo, da bo postal Andrassy Tiszov naslednik. Grof Andrassy s svojo strancico ne more prevzeti vlade na Madjarskem; da pa bi uskočil v Tiszovo stranko, tega kavalirski Andrassy ne smatra za fair.

Hindenburg vrhovni poveljnik na vzhodnem bojišču.

Dosedaj sta bila na vzhodni fronti dva vrhovna poveljnika:

Vrhovno poveljstvo je bilo torej razdeljeno. Ker je fronta od Karpatov do Severnega morja nekaj skupnega, se je od merodajnih strani želelo tudi enotnega vodstva zavezniških armad. Ko je pred nekaterimi dnevi nemški cesar Viljem obiskal vzhodno bojišče, so v Hindenburgovem glavnem stanu sklenili, da prevzame Hindenburg vrhovno vodstvo čez celo vzhodno fronto, torej tudi čez avstrijski

del bojišča.

Območje maršala Hindenburga se je v toliko spremenilo, da je odslej razcepitev posameznih armadnih skupin, kar se tiče poveljevanja, nemogoče.

O tem piše list „Berliner Zeitung am Mittag“: „V čisto vojaškem oziru se je z imenovanjem Hindenburga za vrhovnega poveljnika enotnost v vrhovnem poveljstvu povečala. Navodila in povelja za celo fronto se bodo odslej enotno izdajala. S tem bode skupno delovanje posameznih armadnih skupin zagotovljeno. Hindenburgovo imenovanje je nadalje tudi jasen dokaz o nesebičnem skupnem bojevanju, ki vlada med Avstrijo in Nemčijo.“

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 3. avgusta.

Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Pri Velesnivu so naše čete sovražni oddelek, ki je vdrl v naše jarke na ozkem kosu fronte, vrgle brez ostanka zopet iz istih ven. Armada generalnega polkovnika pl. Böhm-Ermolli je južno-zahodno in zahodno od Brodyja napadalne poskuse odbila. Tudi ob železnici med Sarni in Kovel ter ob spodnjem toku reke Siohod so bili ruski sunki izjalovljeni.

Sicer je pa bil sovražnik včeraj bistveno mirnejši, kar je pač pripisati njegovim čez vso mero velikim izgubam.

Italijansko bojišče.

Vsled vspešnih manjših podvzetij je bilo včeraj na ozemlju Borcola vjetih 140 Italijanov, med njimi 2 častnika, 2 strojni puški sta bili uplenjeni. Na višinah južno-zahodno od Paneggia sta bila dne 1. avgusta dva italijanska bataljona odbita, pri čemur sta imela zelo težke izgube.

Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Balkansko bojišče.

Položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Töfer, podmaršal.

Dogodki na morju.

Oddelek naših torpedovk je zjutraj dne 2. avgusta obstreljeval vojaške naprave v Molietti. Eno spravišče za letala je bilo razdejano, ena tovarna je zgorela in neka druga tovarna je pa bila poškodovana. Ob povratku so imele naše torpedovke, katerim se je pridružila križarka „Aspern“, kratko časa trajajoč topovski ogenj s sovražnim oddelkom, broječim eno križarko in šest rušilcev. Ko so naši topovski streli zadeli sovražno brodovje, se je isto obrnilo proti jugu in je izginilo. Naše vojne ladje so se vrnile nepoškodovane.

V jutranjih urah istega dne so naša pomorska letala, ki so se dvignila v zrak, zasledovala pet sovražnih zrakoplovov, ki so metali bombe na Drač, ne da bi bili povzročili kaj škode. Eno naših pomorskih letal (vodja praporščak pl. Fritsch, opazovalec pomorski praporščak Sewera) je nekaj morskih milj južno od Drača sestrelilo sovražno letalo, ki je bilo, le malo poškodovano, uplenjeno. Od obeh sovražnih častnikov, ki sta se spustila v beg, je bil pozneje eden od naših čet vjet.

Torpedovko „Magnet“ je dne 2. avgusta zadel torpedo sovražnega podmorskega čolna in jo sprežal poškodoval. Pri tem sta bila ubita dva moža posadke, sedem mož se pa pogreša. Torpedovko smo spravili v luko.

Mornariško poveljstvo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 3. avgusta.

Francosko bojišče.

Vsled močnega sovražnega pripravljalnega ognja severno od reke Somme med rekama Ancre in Somme je bilo pričakovati, da bo prišlo do velikega odločilnega napada. Vsled našega zatvornega ognja je prišlo le do časovno in krajevno ločenih, toda hudih bojev. Na obeh straneh ceste Bapaume-Albert in vzhodno od gozda Trones so bili močni angleški napadi izjalovljeni. Med Maurepasom in Sommo se je francoski naval do sedemkrat ponavljal. V hudi borbi so ostale naše čete gospodarji svojih posto-

jank, le v dvorišče Monacu in v del jarka severno od Somme je sovražnik vdrl.

Južno od Somme so bili pri Barleuxu in pri Estreesu francoski sunki odbiti. Desno od Moze je napravil sovražnik proti Pfeifferücken in na široki fronti od gore Thiaumont notri do ufrdbe Lauffee napade s močnimi četami. Ustabil se je na zahodnem delu Pfeifferücken in južno-zahodno od kraja Fleury v naših najprednejših črtah in si je zopet priboril dele jarkov, katere je predvčeraj v gozdiču Lauffee izgubil. Pred trdnjavo Thiaumont in južno-vzhodno od kraja Fleury je bil sovražnik gladko odbit, v gorskem gozdu, v katerega je mimogrede vdrl, je bil pa v protisunku poražen in je imel velike izgube.

Balkansko bojišče.

Nič novega.

Zopetni napad na Reko.

V torek, dne 1. avgusta, so nad Reko pripluli zopet trije italijanski letalci, ki so četrť ure krožili nad mestom. Med vjetniki, ki so jih naši vjeli v ponedeljek s ponesrečenim zrakoplovom, se nahaja tudi Italijan Capanelli, ki je pred vojsko imel v Reki trgovino z južnim sadjem.

Ladja „Deutschland“ na povratku.

Trgovski P-čoln „Deutschland“ je, kakor se uradno poroča iz Vašingtona, dne 1. avgusta odplul iz Baltimora. Pri rtu Charles je ladjico sprejel ameriški torpedni lovec in jo nekaj časa spremljal. Do 3. avgusta še ni došlo nobeno poročilo, da bi bile sovražne bojne ladje zasledovale vračajočo se trgovsko ladjico.

Casement usmrčen

London, 3. avgusta.

Sir Roger Casement je bil danes ob 9. uri dopolne usmrčen.

Ali je bil Casement obešen ali ustreljen, poročilo ne pove.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pošpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Jagodič Janez, Slatina (Penza, Rusija); Jakomin Jože, (Kaahka, Rusija); Jamnikar Jurij, Mislinja (Moskva, Rusija); Jančar Peter, Ljutomer; Jančič Karol, poddesetnik, Jurklošter (Slobodskoj, Vjatka, Rusija); Janež Mihael, Rusija; Janžek Anton, poddesetnik, Jurklošter (Irkutsk, Rusija); Janžekovič Janez (Saratov, Rusija); Jazbec Florijan, Celje, (Rusija); Jazbinšek Anton, Brežice; Jecl Franc, Smarje (Rusija); Jerneč Jožef, Velika Pirešica (Rusija); Jurše Mihael, poddesetnik, Velika Pirešica, (Kaahka, Rusija); Jus Štefan, Ptuj (Rusija);

Kamenšek Jožef, ptujška okolica (Slobodskoj v Rusiji); Kanovnik Anton, Konjice (Kaahka, Rusija); Kitak Jakob, Donaška gora (Rusija); Kladnik Jožef, Ptuj (Rusija); Klobasa Peter, Ljutomer (Ašabad, Rusija); Kodolič Martin, Ljutomer (Rusija); Kolenc J., Kostrivnica (Nižni Novgorod, Rusija); Korbar Ferdinand, poddesetnik, Sv. Jurij ob Taboru Forte Begato, Italija); Korenjak Martin, četovodja, ptujška okolica (Kaahka, Rusija); Korent Ferdinand, žalec, (Tambov, Rusija); Korošec Anton, desetnik, ptujška okolica (Italija); Kos Pankracij, Vuzenica (Vjatka v Rusiji); Kostanjevec Janez, ptujška okolica (Vjatka, Rusija); Konše Franc, Konjice (Tula, Rusija); Kováč Jakob, desetnik, Smarje (Lebedjan, Tambov); Kovač Martin, desetnik, Smarje (Kaahka, Rusija); Kovačič Franc, Sladkagora (Kaahka, Rusija); Kozinc Alojzij, častniški sluga, Sevnica (Voronež, Rusija); Krajnc Franc, Marijagradec (Kaahka, Rusija); Kranjc Franc, Sv. Ilj (Nižni Novgorod); Krajnc Leopold, Mislinje (Orenburg, Rusija); Krajnikar Janez, Mislinja (Orenburg, Rusija); Krameršič Ernst, Teharje (Rusija); Krecenbacher Friderik, Slovenjgradec (Jelabuga, Rusija); Kristan Jožef, častniški sluga, Ponikva (Rusija); Kroflič Alojzij, poddesetnik, Slovenjgradec (Forte Begato, Italija); Kurnik Blaž, Sv. Krištof (Rusija); Kušar Valentin, Slovenjgradec (Jelabuga, Rusija);

Labignan Anton (Kaahka, Rusija); Laznik F., Sv. Jurij (Jelabuga, Rusija); Laznik Janez, Sv. Jurij ob Taboru (Forte Begato, Italija); Leber Jakob, desetnik, Ponikva (Kaahka, Rusija); Lenart Rudolf, Slivnica (Rjezan, Rusija); Lesjak Janez, ptujška okolica (Kaahka, Rusija); Lipovšek Jožef, Loka (Kaahka, Rusija); Lobnikar Franc, Celje; Lorenci Anton, Sv. Primož (Zarizyn, Rusija); Lovrec Feliks, Ptuj (Kaahka, Rusija);

Majcen Martin, Ptuj (Kasimov, Rusija); Medved Albert, desetnik, Frankolovo (Kaahka, Rusija); Mesarič Karol, Ptuj (Forte Begato, Italija); Mihevc Filip, Trbovlje (Rusija); Miklec Peter, desetnik, Ptuj (Nikolsk-Usurijsk, Rusija); Mrakič Franc, poddeset-

nik, Sv. Primož; Murko Franc, Konjice (Moskva v Rusiji);

Narat Franc, Ptuj (Orenburg, Rusija); Novak Janez, poddesetnik, Brežice (Obojan, Rusija); Novak Jožef, Brežice (Jelabuga, Rusija); Novak Jožef, Radenci (Rusija); Novak Matija, Ljutomer pešec (Kaahka, Rusija);

Opošič Franc (Kaahka, Rusija); Paher Franc, Mozirje; Pavličič Franc, poddesetnik, Ptuj (Petrovavlovsk, Rusija); Perc Alojzij, Brežice (Sarapul, Rusija); Perc Matija, Brežice (Kaahka, Rusija); Pernek Janez, ptujska okolica (Forte Begato, Italija); Peserl Filip, Velika Nedelja (Kaahka, Rusija); Peserl Franc, Ptuj (Rjezan, Rusija); Pevec Jožef, celjska okolica (Alastir, Rusija); Platin Janez, Brežice (Moskva, Rusija); Plaznik Matija, Bočna (Rusija); Počivalšek Franc, Šmarje (Rusija); Pogorevc Šimon, Slovenjgradec (Forte Begato, Italija); Polenshak Kristan, Konjice (Kaahka, Rusija); Potočnik Janez, Šmarje (Kaahka, Rusija); Pirstovnik Janez, Višnjavas (Jelabuga, Rusija); Pulko Matevž, Žetale (Skobelev, Rusija); Pungartnik Lovro, Sv. Primož (Skobelev, Rusija); Pušnik Franc, Konjice (Jelabuga, Rusija); Pustivšek Janez, Slivnica (Skobelev, Rusija);

Radič Karol, Brežice, ranjen (Forte Begato, Italija); Rađej Franc, Brežice (Kaahka, Rusija); Radin Avgust (Forte Begato, Italija); Rakun Janez, Rečica (Orenburg, Rusija); Ren Marko, četovodja, Ljutomer (Čistopol, Kazan, Rusija); Rezar Karol, Skofjivas (Forte Begato, Italija); Ribič Jožef, ptujska okolica (Kaahka, Rusija); Rižnar Jožef, Loka, Celje (Melenki, Vladimir, Rusija); Rižner Jakob, Pankracij, Slovenjgradec (Jelabuga, Rusija); Robnik Pankracij, Slovenjgradec (Jelabuga, Rusija); Robnik Avgust, poddesetnik, Šmartno pri Slovenjgradcu (Obojan, Kursk, Rusija); Rodošek Jožef, Majšperg (Orenburg, Rusija); Rogovnik Franc, Slovenjgradec, (Serahs, Transkaspia, Rusija); Rovšnik F., Braslovče (Kaahka, Rusija);

(Dalje prih.)

Gobe. Gobe.

Kupim

vsako množino **lepo posušenih** gob (globanj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravše ali prave globanje, potem **posušene** turke, brezovke, žemljariče, jelenovke, badičarice ali rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke, navadne rumene (zlate) lesičke, sivke, prčenice, golobarke, štorovke i. t. d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Eksport gob“ v Konjicah št. 62, Stajersko. — P. S. Pridem na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst. 370

Velika zaloga ur, dragocnost, srebrnine in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Hustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrna ura K 7-
Original omega ura K 24-
Kuhinjska ura K 10-
Budilka niklasta K 8-
Poročni prstani K 2-
Srebrne verižice K 2-

Večletno jamstvo.

**Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach**

urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

Suhe gobe, vinski kamen, med, vosek, kumno in janež, ter sploh vse deželne pridelke

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje,

istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

Gostilna

nasproti glavnemu mariborskemu kolodvoru, enonadstropna, s sobami za tujce, velikim in senčnatim vrtom za goste, velikim dvoriščem, lepimi kletmi, v hiši je pekarija, ki se tudi lahko uporabi za mesnico, se iz zdravstvenih ozirov lastnika prav poceni proda. Vpraša se pri lastniku Jožef Kukovič, Tegetthoff-ova ulica št. 53, Maribor.

Vina in sadni most od 561. naprej suhe hruške od 5 kg naprej in novi „Silva“ vreci namizni in zdravilno kislavo vodo razpošilja proti povzetju A. Oset, pošta Guštanj, Koroška. Posodo zaračunam za lastno ceno ter jo vzamem nazaj. Sprejem tudi steklenice in sode v polnitev in protiračunu ter se naj pošlje na železniško postajo Spodnjedravograd. 443

Perutnino

za peči, gosi in race se na dnevno dobavo od 10 tucatov naprej proti povzetju stalno kupuje. Najcenejše in najboljše ponudbe glede cen se naj naslovijo pod „Primaware 214.“ Kienreich's Annoncenbüro Gräde, Sackstr. 4.

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

Proda se:

hiša (gradič) sredi trga ob železnici, najljepšem prostoru — pripravna za vsako obrt — z dvema velikima vrtoma, velikim gospodarskim poslopjem, veliko njivo in travnikom, pod zelo ugodnimi pogoji.

N tačnejša pojasnila se dobijo pri „Hranilnici n posojilnici v Sevnici“.

Alojz Senčar,

trgovec s špecerijskim blagom in z deželnimi pridelki
v Ptuj

sprejme trgovine izučeno blagajničarko, ki je sposobna tudi za knjigovodstvene in korespondenčne posle.

Pisanim ponudbam naj se priložijo spričevala in fotografija; tudi naj se stavijo zahteve glede plače.

Sida-med, ki je najcenejša in najboljša jed s kruhom.

Ceneno, izborno, okusno hranilo je Sida-med, napravljen iz umetnega medu. Med je bil dosedaj predrag, sedaj je lahko v vsaki hiši vedno v zalogi in se uživa lahko vsaki dan, osobito kot maža za kruh mesto dragega surovega masla, s čimer se doseže jako znaten prihranek. Nadomešča mnoga druga draga jedila. En zavojček velja 35 vinarjev. Sida umetni malinji prašek (1 zavojček velja 40 vin.) služi v izdelavo 1½ funta izvrstne malinje marmelade, kakor tudi kot nadomestilo za naravni malinji sok. Sida šumeči limonadni prašek (1 zavojček velja 40 vin.) da tri do štiri kupice izvrstne žejo tešče ozvežujoče pijače. Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. Ena sama poskušnja Vas bo o tem prepričala. Dobiva se pri razpošiljalnici JOSIP BERDAJS, Ljubljana 13, Zeljarska ulica, Pošlja se najmanj po povzetju ali če se pošlje denar naprej za K 2.— Za trgovce ugodna prilika z popustom.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija zalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—
Bleifweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleifweis: Tolažba dušam v vicah. rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—
Egon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Fodec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očetno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za se vezane samo pesmi) K 2.—
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlata obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagati! K 2.—
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali deklishe bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—
J. Zupanič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50, Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—
Sveta ura ali kažipot v nebeško domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 80 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljic: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebesa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 5.80.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knigo 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na frajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.

3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Ugodna prilika!

Ugodna prilika!

Zaradi odhoda k vojakom prodam po nizki ceni večjo zalogo odprtega čaja Souchory, Caylon in Kaiser-Melange.

Anton Močnik,
Celje.

Od vojaške oblasti imenovani komisijonar za nakupovanje sena in slame za brežiški, kozjanski in sevniški okraj kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje šte. 29.

Ivan Ravnikar

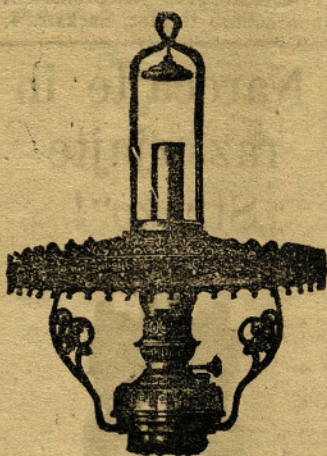
NA DEBELO! trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga barv in zaloga mineralnih voda NA DROBNO!

CELJE — Graška cesta šte. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen, kumno, janež, pristno strd in vosek.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta dolgot 1—2 1/2 m. Obvezne ponudbe za takoj z navedbo postaje doposlati tvrdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)

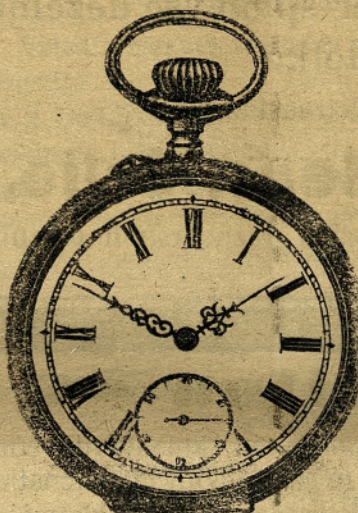

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobice. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 3 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Podravska podružnica slov. planinskega društva v Rušah, razglša tužno vest, da je umrl njen dobrotnik in ustanovnik gospod

Dragotin Švigelj,

posestnik na Činžatih in v Rušah.

Blag mu spomin!

Ruše, 26. julija 1916.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo, navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti: po poštno hranilne položnice (97.078) in razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

posojila se dajajo na vsako sredo in četrter od 9. do 12. ure dopoldne in vsak soj. od 3. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Uradne ure

so vsako sredo in četrter od 9. do 12. ure dopoldne in vsak soj. od 3. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 15. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)